

- () . /

* :

// :

// :

.

- -

.

:

- .)

*

.

:

-

-

-

.()

()

()

...

:

»:

()«

:

:

»:

-

-

()

»

()«

:

()«

∴

∴

∴

-

.

-

-

-

-

-

-

-

-

-

.

.

.

.

.

.

|

|

|

|

:

<

>

:

|

|

()

:

:

:

:

)

(

:
 :
 («)
 . ()
 . ()
 « »
 ()
 :
 :
 :
 :

:

) :

() :

() :

() :

() :

(- -):

() :

() () :

() () :

() () :

() () :

() :

... :

() () :

() :

() :

:
 ()
 - -
 / [] :
 [] ()
 - - [] ()
 [] ()
 [] ()
 [] ()
 [] ()
 « » [] ... ()
 [] ()
 » [] ()
 « [] ()
 [] ()
 () [] ()
 ...

ترجمه قرآن: چالشها و راهکارها

محمد حسن تقیه^۱

"قل لئن اجتمعت الإنس و الجنّ علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لآیاتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیراً. بگو که اگر انس و جن، به خاطر آوردن مانند این قرآن گرد هم آیند هر چند از یکدیگر پشتیبانی کنند (نمی‌توانند) مانندش را بیاورند. (قرآن کریم)

اکنون قرن پانزدهم است و قرآن کریم، تنها کتاب آسمانی بدون تحریف، همچنان روشنایی بخش و هدایتگر جهانیان - به ویژه مسلمانان - است. این دریای بیکران الهی، نقش مهمی در پیشبرد امور فرهنگی، اخلاقی، اجتماعی و ... جامعه ایفا می‌کند؛ به شرط اینکه جامعه اسلامی به نحو شایسته‌ای از کلام خداوندی فیض برد. بدین منظور باید هر چه بیشتر به مفاهیم و معارف قرآنی شناخت و معرفت پیدا کنیم. ترجمه خوب، مبانی و اصولی دارد که مترجم باید بدانها پایبند و متعهد باشد؛ متأسفانه عده‌ای هیچگونه آشنایی با این مبانی و اصول ندارند تنها به منظور کنجکاوی، علاقه و عواملی دیگر به ترجمه روی می‌آورند. نگارنده خود را کارشناس مسائل ترجمه نمی‌داند، ولی معتقد است برای اینکه ترجمه متون - به ویژه دینی - به درستی صورت بگیرد، مترجم، باید - علاوه بر شرایط عام ترجمه - ویژگیهای مهمی، همچون تخصص در صرف و نحو، بلاغت، تفسیر و فقه اللغه را داشته باشد. امروز، ترجمه به عنوان یکی از راه‌های شناخت علوم قرآنی مطرح است؛ نگارنده در این مقاله ضمن اشاره به مشکلات و چالشهای موجود بر سر راه ترجمه متون دینی - به ویژه قرآن کریم - راهکارهای ترجمه را نیز از تمامی جوانب و جهات بررسی می‌کند زیرا فلسفه وجودی ترجمه، ارتباط میان مردم جهان است ولی آیا ترجمه‌های موجود قرآن کریم توانسته است میان زبان وحی و مخاطبان زبان ارتباط برقرار کند؟ در پاسخ باید گفت که متأسفانه بیشتر ترجمه‌های موجود، ما را به هدف و غایتمان نمی‌رساند؛ زیرا ارتباطی بین نصّ و مخاطب برقرار نمی‌کنند.

واژگان کلیدی: قرآن، ترجمه، ترجمه قرآن، متون دینی